

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียน

นางสาวฉันทันท์ ยังเจริญ

ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

ตำแหน่งเลขที่ 1418 ส่วนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ 1418 ส่วนสิ่งแวดล้อม

สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีงบประมาณ 2556

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียน

นางสาวธันยรัตน์ ยังเจริญ
ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ 1418 ส่วนสิ่งแวดล้อม
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ 1418 ส่วนสิ่งแวดล้อม
สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปีงบประมาณ 2556

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	
หลักการและเหตุผล	1
บทวิเคราะห์/แนวคิด/ข้อเสนอ	1
บทวิเคราะห์	2
แนวคิด	2
ข้อเสนอ	3
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	5
บรรณานุกรม	6

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลใน โรงเรียน

หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลและประกวดธนาคารขยะรีไซเคิล โดยเริ่มดำเนินการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งโครงการฯ ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก ได้รับการตอบรับจากโรงเรียนเป็นอย่างดี มีโรงเรียนสนใจเข้าร่วมโครงการประกวดธนาคารขยะรีไซเคิลเป็นจำนวนมาก เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการสนับสนุนการดำเนินงาน การลด แยกขยะมูลฝอย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงได้จัดให้มีการประกวดธนาคารขยะรีไซเคิลอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันปี พ.ศ. 2556 โดยมีการปรับรูปแบบการประกวด พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมและทั่วถึงมากขึ้น เพื่อให้โรงเรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก เป็นส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีส่วนร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการดำเนินการสนับสนุนให้มีธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนและจัดประกวดธนาคารขยะรีไซเคิลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหามลพิษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นโครงการหนึ่งที่ทำให้เยาวชน ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีจิตสำนึกในการจัดการปัญหามลพิษต่อไป

บทวิเคราะห์/แนวคิด/ข้อเสนอ

จังหวัดนครนายกมีอัตราการเกิดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวมทั้งสิ้น ประมาณ 146 ตัน/วัน และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต โดยมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลเพียง 1 แห่ง คือเทศบาลเมืองนครนายก ซึ่งกำจัดได้เพียง 20 ตัน/วัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกจึงมีนโยบาย

ในการพัฒนาจังหวัดนครนายกคือสนับสนุนให้ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้นทาง

ในการนี้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก จึงได้ดำเนินการ โครงการจัดการมูลฝอย โดยวิธีลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ โดยได้ประชาสัมพันธ์และสนับสนุนให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล และเข้าประกวดธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทุกปีมีโรงเรียนที่จัดทำธนาคารขยะรีไซเคิลมีจำนวนน้อยมาก จึงเห็นควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียน

บทวิเคราะห์

จังหวัดนครนายกอยู่ในภาคกลาง ติดกับจังหวัดปทุมธานี สระบุรี ปราจีนบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีเนื้อที่ประมาณ 2,112 ตร.กม. มีส่วนราชการส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลทั้งหมด 6 แห่ง และมีองค์การบริหารส่วนตำบล 39 แห่ง มีอัตราการเกิดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในปี พ.ศ. 2555 รวมทั้งสิ้น ประมาณ 146 ตัน/วัน และคาดว่า ปี พ.ศ.2560 จะเพิ่มเป็น 158 ตัน/วัน โดยจังหวัดนครนายกมีการจัดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 4 แห่ง เป็นระบบฝังกลบที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลเพียง 1 แห่ง คือเทศบาลเมืองนครนายก ซึ่งกำจัดได้เพียง 20 ตัน/วัน

แนวคิด

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก ดร.สุรชัย ศรีสารคาม มีแนวนโยบายการพัฒนาจังหวัดนครนายก โดยการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน และนำสังคมไปสู่สังคมอุดมปัญญา ตลอดจนการส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ ด้านการเกษตร และการท่องเที่ยว เป็นเมืองน่าอยู่สนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product; GPP) เพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคต ตลอดจนนโยบายจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบ (Smart Province) ซึ่งเป็นการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของหน่วยงาน เพื่อเป็นการลดการซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้แนวนโยบายหนึ่งที่สำคัญในการเป็น

เมื่อนำอยู่คือการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยโดยสนับสนุนให้ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้นทาง

ข้อเสนอ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก เป็นหน่วยงานในพื้นที่ รับผิดชอบในการสร้างการมีส่วนร่วม และสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินการโครงการจัดการมูลฝอย โดยวิธีคัด แยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ โดยได้ประชาสัมพันธ์และสนับสนุนให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล และเข้าประกวดธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2549 ที่ดำเนินการเป็นช่วงปีแรก มีโรงเรียนที่จัดทำธนาคารขยะรีไซเคิลจำนวน 4 แห่ง และภายหลังในปี พ.ศ. 2550 จำนวนโรงเรียนที่จัดทำธนาคารขยะรีไซเคิล มี 2 แห่ง และในปี พ.ศ. 2551 จำนวนโรงเรียนที่จัดทำธนาคารขยะรีไซเคิลลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือโรงเรียนที่จัดทำธนาคารขยะรีไซเคิลเพียง 1 แห่ง จากโรงเรียนทั้งหมด 164 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.6 คือ โรงเรียนบ้านนายนายกพิทยากร อำเภอบ้านนา

สาเหตุที่การดำเนินการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนของจังหวัดนครนายกไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากครู อาจารย์ ให้เหตุผลว่า มีภารกิจจำนวนมากจึงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายกไม่มีงบประมาณในการจัดการฝึกอบรม และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล นอกจากนี้หน่วยงานอื่นในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญหรือให้การสนับสนุนกิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิลเช่นกัน เนื่องจากประโยชน์ที่ได้รับคือการลดปริมาณขยะในโรงเรียนรวมถึงการลดปริมาณขยะของจังหวัดนครนายก

การที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล และจัดประกวดธนาคารขยะรีไซเคิลได้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบันนั้น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้สนับสนุนและส่งเสริมปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึกในด้านการคัดแยก

ขยะ เนื่องจากเป้าหมายของธนาคารขยะรีไซเคิลไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณขยะรีไซเคิลที่เข้าสู่ธนาคารขยะ หรือจำนวนเงินที่ได้จากการขายขยะรีไซเคิล แต่เป้าหมายหลักของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมคือ การลดปริมาณขยะ และเสริมความรู้แก่เยาวชนในเรื่องการคัดแยกขยะที่ถูกต้องเหมาะสมโดยผ่านรูปแบบกิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียน (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2555)

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียน เพื่อนำไปสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการฯ มากขึ้นนั้น จากผลการอบรมการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนและชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อระดับคะแนนความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยและธนาคารขยะรีไซเคิล พบว่าระดับการศึกษามีผลต่อคะแนนความรู้ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.009 (Sig. 0.05) โดยกลุ่มผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป และระดับประถมศึกษา มีคะแนนเรียงลำดับจากแบบวัดความรู้ มาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ ซึ่งความรู้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.002 (Sig. 0.05) สอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมดำเนินการธนาคารขยะรีไซเคิลของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยที่กลุ่มผู้ที่ได้คะแนนมาก (คะแนนตั้งแต่ 9-10 คะแนน) จะจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลมากที่สุด ร้อยละ 71.6 รองลงมาคือกลุ่มผู้ที่ได้คะแนนปานกลาง (คะแนนตั้งแต่ 5-8 คะแนน) ร้อยละ 21.6 และกลุ่มผู้ที่ได้คะแนนน้อย

ดังนั้น เพื่อให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนของจังหวัดนครนายกอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับแนวความคิดของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกด้านการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย โดยสนับสนุนให้ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้นทาง ผู้ศึกษาจะได้ขอสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดนครนายก โดยการจัดทำโครงการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนของจังหวัดนครนายก โดยเน้นการศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยและธนาคารขยะรีไซเคิล

รวมทั้งรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนทุกแห่งในจังหวัดนครนายก เสนอเข้าสู่แผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2558 ต่อไป

นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครนายก และหน่วยงานส่วนกลางควรรณรงค์ให้ความรู้ และประชาสัมพันธ์ความรู้และความเข้าใจในปัญหาขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกในด้านการจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นในกลุ่มผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประิญาตรีขึ้นไป และระดับประถมศึกษา ตามลำดับ หากโรงเรียนสามารถจัดตั้งและดำเนินการธนาคารขยะรีไซเคิลได้สำเร็จ จะเป็นโครงการหนึ่งที่สามารถทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยในโรงเรียนลดลง ส่งผลให้ขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดนครนายกลดลงตามลำดับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สนับสนุนและส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำธนาคารขยะรีไซเคิล
2. มีข้อมูลโรงเรียนที่ดำเนินการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียน
3. เกิดเครือข่ายธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนเพิ่มขึ้น
4. ปริมาณขยะมูลฝอยของจังหวัดนครนายกลดลง
5. ทราบปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. มีข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในจังหวัดนครนายกที่ต้องการจัดทำธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนครอบคลุมทุกโรงเรียนครบร้อยละ 100
2. จำนวนโรงเรียนที่ดำเนินการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 30

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2555). *ข่าวประชาสัมพันธ์ พิธีมอบรางวัลแก่ชุมชน
ชนะเลิศโครงการทำดีเพื่อแผ่นดิน ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) เฉลิมพระเกียรติ
84 พรรษา 84 ชุมชน ปี 2554 ระดับประเทศ และ โรงเรียนชนะเลิศโครงการ
ธนาคารขยะรีไซเคิล ปี 2554 ระดับประเทศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2555,*
จาก
[http://www.deqp.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=4201
site=25](http://www.deqp.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=4201site=25)

